

Vereniging
Kleine Kernen
Limburg

College van Gedeputeerde Staten
De heer G.H.M. Driessen,
Postbus 5700
6202 MA Maastricht.

Bemmelstraat 2
5961 HN Horst
Telefoon 077-3978503
Fax 077-3978505
E-mail VKKL@synthese.nl
Rabobank 1736.06.202
KvK Venlo 12051678

Datum: 2 september 2010.
Betreft: opheffing gebiedscommissies

Geachte heer Driessen,

De Provincie Limburg werkt momenteel aan een nieuwe uitvoeringsorganisatie voor het Provinciaal Meerjarenprogramma Plattelandsontwikkeling (pMJP). Dat betekent dat de gebiedscommissies worden opgeheven. Op verzoek van het Dorpsradenoverleg Venray en andere leden brengen wij graag enkele aandachtspunten en zorgen naar voren die een rol spelen bij de inrichting van een nieuwe uitvoeringsorganisatie voor het pMJP. Tevens doen wij hierbij een voorstel voor een oplossing van de signaleerde knelpunten.

De VKKL onderschrijft uw constatering dat in de huidige fase van "Platteland in Uitvoering" veel meer accent moet komen te liggen op de realisatie van ingediende plannen dan op het inventariseren en ontwikkelen daarvan.

Veel dorpsraden en dorpsoverleggen hebben de afgelopen jaren Dorpsontwikkelingsplannen gemaakt waarvan onderdelen bijdragen aan de doelen van pMJP 2007-2013. Veel dorpen maken zich ook zorgen over de realisatie van hun DOP's. Gebiedscommissies hebben regelmatig de DOP's terzijde gelegd en doorgeschoven naar de gemeenten omdat de DOP's in de visie van de gebiedscommissies vooral betrekking hebben op de beleidsterreinen van de gemeente. De versterking van leefbaarheid in dorpen en kernen is weliswaar een onderdeel van het pMJP, maar is voor de gebiedscommissies het onderschoven kindje gebleven, mede door de beperkte financiële mogelijkheden. De integrale gebiedsontwikkeling beperkt zich voornamelijk tot de terreinen van Natuur, Water en Landbouw. De leefbaarheid van de kleine kernen heeft geen prioriteit. Men heeft wel naar betrokkenheid van vertegenwoordigers van de kernen gezocht. De focus van de gebiedscommissies ligt op "rijpe" grote integrale projecten voor het hele gebied. De verbinding met de plannen voor leefbaarheid blijven beperkt tot de projectsubsidies voor Brede Maatschappelijke Voorzieningen. Veel dorpen hebben de aansluiting met de gebiedscommissies voor de realisatie van hun DOP niet gevonden en blijven vooral afhankelijk van het gemeentelijke beleid.

Nu de provincie van plan is de uitvoeringsorganisatie van pMJP volledig te concentreren op enkele majeure projecten verdwijnt de provincie voor de dorpsorganisaties geheel uit beeld. Plattelandsontwikkeling wordt dan volledig van bovenaf gestuurd door provincie, gemeenten, natuurorganisaties, waterschappen, landbouworganisaties. De VKKL onderkent de noodzaak van een doelmatige uitvoeringsorganisatie voor de grote regionale projecten, maar we maken ons grote zorgen als dat tevens betekent dat de provincie haar handen aftrekt van de DOP's en kleinschalige plattelandsontwikkelingen van bewonersinitiatiefgroepen. De uitvoering van ideeën en plannen uit de DOP's loopt in sommige gemeenten voorspoedig, maar in andere gemeenten is een impuls van de provincie zeer wenselijk. In Noord-Brabant bijvoorbeeld blijft de provincie wel een actieve rol spelen in de uitvoering van de zogenaamde iDOP's. Deze betrokkenheid van de provincie betekent een enorme stimulans voor gemeenten en bewonersgroepen die met veel inzet hun DOP kunnen realiseren. Bestuurlijke betrokkenheid, dicht bij de mensen, is van levensbelang voor het uitwerken van projecten in de kleine kernen en de streek.

De provincie vervult ook een belangrijke rol naar gemeenten in de realisatie van DOP-plannen. Bij herhaling constateren bewonersinitiatiefgroepen dat de kennis over provinciale, landelijke en Europese regelingen niet of onvoldoende aanwezig is op hun gemeentehuis. De beschikbare tijd en energie ontbreekt in het algemeen hiervoor bij de meeste gemeentelijke organisaties. De VKKL is daarom ook voorstander van regionale steunpunten plattelandsontwikkeling waar bewonersinitiatiefgroepen (maar ook ondernemers) terecht kunnen voor informatie en ondersteuning. In een plattelandssteunpunt werken provincie, regiogemeenten, kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven samen. Deze regionale steunpunten Plattelandsontwikkeling vervullen eveneens een belangrijke taak in de kennisverspreiding en de toepassing van subsidiestromen en financieringsprogramma's. Dat dit nodig is blijkt wel uit een onderzoek van Nederlandse gemeenten (Gemeente.nu, 30-06-2010) waaruit naar voren komt dat gemeenten de afgelopen zes jaar ruim 6,5 miljard aan EU-subsidies konden aanvragen, maar dat bijna de helft daarvan op de plank bleef liggen. Maar liefst driekwart van de gemeenten waagt geen poging om EU-subsidies te verwerven. De provincie Limburg vervult een belangrijke intermediaire functie voor gemeenten en bewonersorganisaties naar de EU-subsidies.

Tot slot betekent de opheffing van de gebiedscommissies ook een definitief afscheid van de Leader+ aanpak in Limburg. In de periode 2000 – 2008 heeft Limburg in drie gebieden deelgenomen aan deze kraamkamer van het nieuwe plattelandsbeleid: 1. Midden-Limburg, het WCL-gebied, 2. het Maasduinen-gebied en 3. de Peelregio. De Leader+ aanpak kenmerkte zich door het stimuleren van kleinschalige initiatieven (door en voor de bewoners zelf) van onderop met behulp van een regionaal structuurfonds. De zogenaamde Plaatselijke Groepen vervulden een spilfunctie in deze Leader+ aanpak. Na afloop van de programmaperiode heeft de EU-commissie besloten dit Leader+ programma voort te zetten als onderdeel van POP2. De provincie Limburg wilde voor dit tweede leader+ programma geen aparte structuur van Plaatselijke Groepen optuigen. De uitvoering van POP2 (inclusief Leader+) werd ondergebracht bij de bestaande gebiedscommissies. Die benadering genoot destijds ook de instemming van de VKKL. Maar nu de gebiedscommissies worden opgeheven verdwijnt de Leader+ aanpak helemaal van de Limburgse kaart. Wij maken ons daarover grote zorgen omdat de provincie Limburg daarmee het contact verliest met een kernpunt van de Europese plattelandsontwikkeling, namelijk het actief betrekken van de bevolking. Dat draagt niet bij aan al die initiatieven die in Limburgse dorpen worden genomen waarbij honderden bewoners betrokken zijn.

Wij begrijpen dat de provincie vaart wil maken met de realisatie van doelen uit het pMJP. Door de focus nu alleen te richten op enkele grote projecten per regio, dreigt de nieuwe uitvoeringsorganisatie ten koste te gaan van vele bewonersinitiatiefgroepen. Projecten komen verder van de mensen te staan en het draagvlak en enthousiasme van de bewoners worden minder. Tijdens het aanstaande PlattelandsParlement op vrijdag 29 oktober willen wij graag met u en uw medewerkers van gedachten wisselen over onze zorgen en het voorstel van regionale plattelandssteunpunten.

Met vriendelijke groet,
Het bestuur van de VKKL, namens deze

M.J.H. (Rinus) Janssen, Secretaris VKKL

